

**UNIVERZITET U TUZLI
FILOZOFSKI FAKULTET**

**II CIKLUS STUDIJA
STUDIJSKI PROGRAM**

Bosanskohercegovačka književnost u književnohistorijskom kontekstu

U PRIMJENI OD AK. 2023/2024.

TUZLA, 2023.

1. OPĆI DIO

1.1. Naziv i nosilac studijskog programa

Naziv studijskog programa: **Bosanskohercegovačka književnost u književnohistorijskom kontekstu**

Nosilac studijskog programa: **Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet**

1.2. Način izvođenja nastave i nivo studijskog programa

Studij je organizovan kao redovni studij. Nastava se izvodi kombinacijom redovnog studija i učenja na daljinu. Drugi ciklus studija traje jednu (1) godinu (2 semestra) i vrednuje se sa 60 ECTS bodova. Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki ima 15 nastavnih sedmica.

1.3. Akademski i stručni naziv koji se stiče završetkom studijskog programa

Završetkom studija II ciklusa student stiče akademsko zvanje **magistar bosanskog jezika i književnosti**, a u skladu sa Pravilnikom o akademskim i stručnim zvanjima i načinu njihovog korištenja koji donosi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona.

1.4. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava na studijskom programu II ciklusa studija Bosanskohercegovačka književnost u književnohistorijskom kontekstu izvodi se na službenim jezicima u Bosni i Hercegovini.

1.5. Procedure i uslovi upisa na studijski program

Pravo upisa na studijski program II ciklusa imaju sva lica koja su završila odgovarajući dodiplomski studij/studij I ciklusa u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odgovarajući dodiplomski studij su studiji iz polja humanističkih i društvenih nauka (anglistika, germanistika, orijentalistika, romanistika, razredna nastava, filozofija /sociologija, opća i komparativna književnost, teatrologija).

Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu kriterija u skladu sa procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli.

Minimalan broj kandidata za izvođenje nastave u punom obimu definiran je Standardima i normativima visokog obrazovanja Tuzlanskog kantona.

1.6. Popis predmeta sa brojem sati nastave i brojem ECTS bodova

Nastavni plan studijskog programa II ciklusa Bosanskohercegovačka književnost u književnohistorijskom kontekstu sadrži obavezne predmete te završni magistarski rad.

NASTAVNI PLAN II CIKLUSA STUDIJA BOSANSKOHERCEGOVAČKA KNJIŽEVNOST U KNJIŽEVNOHISTORIJSKOM KONKTEKSTU

	PRVA (I) GODINA	I semestar				II semestar				
	Obavezni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar				
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	drugi oblici nastave	ECTS
1	Komparativno proučavanje južnoslavenskih književnosti	3	1	0	6					
2	Bosanskohercegovački roman na prelazu stoljeća	3	1	0	6					
3	Ženska književnost u Bosni i Hercegovini	3	1	0	6					
4	Metodologija književnoznanstvenog rada	2	1	0	6					
5	Usmeno pamćenje - čitanje Parryjeve zbirke	4	1	0	6					
6	Završni magistrski rad*								20	30
	Ukupno obaveznih*	15	0	5	30					30
	Ukupno sati/ECTS	20							20	

*Previđeni fond sati na Završnom master radu odnosi se na individualne kontakt sate kandidata sa mentorom i nastavnicima na pripremi i izradi završnog rada

*SILABUSI PREDMETA DATI SU U PRILOGU

Način organizacije nastave i obavljanja ispita regulisan je odgovarajućim aktima i propisima Univerziteta u Tuzli koji se odnose na ovu oblast.

1.7. Opis programa

U toku studija polaznici slušaju i polažu 5 predmeta:

1. Komparativno proučavanje južnoslavenskih književnosti
2. Bosanskohercegovački roman na prelazu stoljeća
3. Ženska književnost u Bosni i Hercegovini
4. Metodologija književnoznanstvenog rada
5. Usmeno pamćenje - čitanje Parryjeve zbirke

Naziv predmeta		ECTS
Komparativno proučavanje južnoslavenskih književnosti		6
Ukupan broj sati u semestru: 60		
Semestar: 1	Predavanja: 45	Vježbe (A+L): 15
Cilj kolegija: Studente detaljnije upoznati sa temeljnim pojmovima komparatistike i metodologijama komparativnog proučavanja književnosti, ukazujući na svrhu i značaj poređenja tekstova iz različitih kultura te kroz razvijanje svijesti o teorijskim i historijskim kontekstima komparativnog proučavanja. Poseban učenat bit će stavljen na mogućnosti komparativnog pristupa u izučavanju književnopovijesnih tokova, međuknjiževnih i međukulturnih veza i razlika unutar južnoslavenske interliterarne zajednice.		
Sadržaj / struktura predmeta: Teorijska određenja i historijat pojmova svjetska književnost, komparativna književnost, književna komparatistika; pravci, škole i metode komparativnog proučavanja književnosti; temeljni pojmovi i problemi književne komparatistike: tematologija, književno posredovanje, prevođenje, uticaj, intertekstualnost, intermedijalnost.; književna imagologija; teorija interliteranosti – interliterarne zajednice; južnoslavenska interliterana zajednica; srednjovjekovne književnosti južnoslavenskih naroda - komparativni aspekti; mogućnosti interliteranog pristupa južnoslavenskim usmenim književnostima; humanizam renesansa u hrvatskoj književnosti - evropski kontekst; barokna književnost na južnoslavenskim prostorima; prosvjetiteljska epoha u južnoslavenskim kulturama i književnostima - evropski kontekst; južnoslavenska interliterarna zajednica u doba romantizma i realizma; južnoslavenska interliterarna zajednica i avangardni pokreti; pluralizam stilsko-poetičkih modela u savremenim južnoslavenskim književnostima; tematizacija genocida i rata 1992. – 1995. u južnoslavenskim književnostima		
Literatura: 1. Miroslav Beker: Uvod u komparativnu književnost, Zagreb, 1985.		

2. Zoran Konstantinović: Uvod u komparativno proučavanje književnosti, Beograd, 1984.
3. Zoran Konstantinović: Intertekstualna komparatistika, Beograd, 2002.
4. Gvozden Eror: Književne studije i domen komparatistike, Beograd – Pančevo, 2007.
5. Gvozden Eror: Genetički vidovi interliterarnosti, Beograd, 2002.
6. Dioniz Đurišin: Šta je svetska književnost; Novi Sad, 1997.
7. Zvonko Kovač: Poredbeni i/ili interkulturalna povijest književnosti, Zagreb, 2001.
8. Slobodan Prosperov Novak: Povijest hrvatske književnosti, Zagreb, 2003.
9. Ivo Frangeš: Povijest hrvatske književnosti, Zagreb, 1989.
10. Jovan Deretić: Istorija srpske književnosti, Beograd, 2004.
11. Milan Kašanin: Srpska književnost u srednjem veku, Beograd, 1980.
12. Blaže Koneski: Makedonska književnost, Beograd, 1979.
13. Franc Zadravec, Jože Pogačnik: Istorija slovenačke književnosti, Beograd, 1973.
14. Edicija Prilozi za književnost naroda Bosne i Hercegovine, grupa autora, Sarajevo 1989

Naziv predmeta		ECTS
Bosanskohercegovački roman na prelazu stoljeća		6
Ukupan broj sati u semestru: 60		
Semestar: 1	Predavanja: 45	Vježbe (A): 15
Cilj kolegija je upoznati studente s bosanskohercegovačkim romanom na prelazu stoljeća (kraj XX i početak XXI stoljeća), njegovim poetikama i modelativnim karakteristikama.		
Sadržaj / struktura predmeta:		
1. Moderno i postmoderno, 2. Postmoderna poetika; protivrječnosti postmodernizma 3. 'Kanonski' i 'nekanonski' roman u bosanskohercegovačkoj književnosti, 4. Roman kao transnacionalni žanr, 5. Kraj XX i početak XXI stoljeća: kontekstualna situacija bosanskohercegovačkog romana i njegove poetike, 6. Modelativne karakteristike bosanskohercegovačkog romana na prelazu stoljeća (fantastički romaneskni model, žanrovski i novohistorijski roman), 7. Teorijski roman, 8. Model postmodernog hibridnog romana: historiografska metafikcija (Dž. Karahasan, T. Kulenović), 9. Model postmodernog hibridnog romana: historiografska metafikcija (I. Horozović, I. Lovrenović), 10. 'Antiratno pismo; poetika svjedočenja (T. Kulenović, I. Horozović, Dž. Karahasan, J. Mlakić, V. Pištalo, I. Đikić...), 11. Žensko romaneskno pismo na prelazu stoljeća: žensko pismo, preupisivanje povijesti, rod, druga (J. Šamić, A. Lazarevska, J. Musabegović); 12. Globalizacija, tranzicija i bosanskohercegovački roman: egzil i emigracija, politike sjećanja (A. Hemon, B. Sejranović...).		
Literatura:		
-Epštejn, M. (1996), <i>Postmodernizam</i>, Novi Sad: Svetovi -Veľš, V. (2000), <i>Naša postmoderna moderna</i>, prevela s njemačkog Branka Rajlić; Novi Sad: Izdavačka knjižnica Zorana Stojanovića -Hutcheon, L. (1998), <i>Poetika postmodernizma</i>, Novi Sad: Svetovi -Denić-Grabić, A.(2010), <i>Bosanskohercegovački roman na kraju 20. stoljeća</i>, Brčko: Preporod -Kazaz, E. (2004), <i>Bošnjački roman XX vijeka</i>, Zagreb-Sarajevo: Zoro		

- Kazaz, E. (2008), *Neprijatelj ili susjed u kući: (Interliterarna bosanskohercegovačka zajednica na prelazu milenija)*, Sarajevo: Rabic
- Denić-Grabić, A.(2005), *Otvorena knjiga: elementi postmodernog diskursa u romanima Istočni diwan i Šahrijarov prsten Dževada Karahasana*, Sarajevo-Zagreb: Zoro
- Lyotard, Francois. *Postmodernost stanje*, Novi Sad: Svetovi, 1988.
- Iglton, T. (1997), *Iluzije postmodernizma*, Novi Sad: Svetovi
- Suvremena tumačenja književnosti i književnokritičko naslijeđe XX stoljeća*, (2007) /Zdenko Lešić... [et al.], Sarajevo: Sarajevo Publishing.
- Žmegač, V. (1998), *Povijesna poetika romana*, Zagreb: Grafički zavod hrvatske.

Naziv predmeta		ECTS
Ženska književnost u Bosni i Hercegovini		6
Ukupan broj sati u semestru: 60		
Semestar: 1	Predavanja: 45	Vježbe (A+L): 15
Cilj kolegija: Primarni ciljevi predmeta su: Upoznavanje studenata/studentica sa osnovnim pojmovima, teorijskim osnovama i općenitim tokovima razvoja ženske književnosti, kao i osobenostima bosanskohercegovačke književnosti koju su stvarale žene. Razvijanje interesa za rodne aspekte razumijevanja književnosti. Razumijevanje važnosti i specifičnosti ženske književnosti u kontekstu razvoja bosanskohercegovačke književnosti u cjelini.		
Sadržaj / struktura predmeta: 1. Uvodna razmatranja, općeniti okviri razumijevanja pojma, ginokritika i faze razvoja ženske književnosti (ekspresivnost ženskog teksta, žensko pismo i psihoanalitička represija, ženska marksistička kritika i opresija), 2. Teorijske pretpostavke rodno specifičnog razmatranja bosanskohercegovačke književnosti, književnohistorijski okviri i tokovi ženskog literarnog stvaranja u Bosni i Hercegovini, 3. Bosanskohercegovačke spisateljice, saradnice bosanskohercegovačkih časopisa s kraja 19. početkom i tokom 20. stoljeća, 4. Žanrovske specifičnosti bosanskohercegovačke ženske književnosti; prozna, poetska i dramska ostvarenja u presjecima različitih perioda razvoja bosanskohercegovačke književnosti, 5. Ženska književnost i rodna perspektiva, ženski tekst u kontekstu povijesnih, političkih i kulturalnih praksi vremena/prostora, 6. Reprezentacija ženskog iskustva i rodne relacije u narativnim konstrukcijama identiteta, 7. Sadržaji i tematika ženske književnosti: povijest, rod, dom (javno-privatno), 8. Poetika svjedočenja, etika brižnosti i narativi solidarnosti, 9. Subverzivna igra teksta, 10. Diskurs tijela.		
Literatura: Dojčinović-Nešić, Biljana. (1996) Ginokritika: istraživanja ženske književne tradicije, Beograd: Centar za ženske studije, Gros, Elizabet. (2006) Promenljiva tela, Beograd: Centar za ženske studije, Moranjak-Bamburać, Nirman. (2003) Retorika tekstualnosti, Sarajevo: Buybook, Moranjak-Bamburać, Nirman; Babić-Avdispahić, J; Bakšić-Muftić J. i Katnić-Bakaršić M. (2004) Izazovi feminizma, Sarajevo: Međunarodni forum Bosna, Yuval- Davis, Nira. (2004) Rod i nacija. Zagreb: Ženska infoteka, Moi, Toril. (2007) Seksualna/tekstualna politika, Zagreb: AGM, Sklevicky, Lydia. (1996) Konji, žene, ratovi. Zagreb: Ženska infoteka,		

Naziv predmeta		ECTS
Metodologija književnoznanstvenog rada		6
Ukupan broj sati u semestru: 45		
Semestar: 1	Predavanja: 30	Vježbe (A+L): 15
Cilj kolegija: Ovaj kolegij uvodi student/ic/e u teoriju akademskog istraživanja, s posebnim naglaskom na humanističke nauke iz područja književnosti. Uključuje i upoznavanje studenata/studentica s metodologijom (i tehnikom) izrade magistarskog rada, odnosno fazama istraživačkog procesa (izbor teme, definiranje hipoteze, sakupljanje podataka, analiza i raspored građe, pisanje istraživačkog izvještaja, sve do redigiranja završne verzije rukopisa i pripremanja usmenog izlaganja), razvijanje znanstveno-istraživačkih kompetencija (preko istraživanja najčešćih metoda u humanističkim naukama) i savladavanje logike književnoznanstvenog teksta.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Definicije, metodologija, metoda (opće, specijalne) - Faze književnoznanstvenog rada – pripremanje, istraživanje, zaključivanje - Vrste naučnih radova - Naučni rad – stručni rad (razlike), naučni doprinos - Predmet istraživanja - Provjeravanje teme kao problemskog naučnog polja - Obrada i interpretacija podataka - Postavljanje hipoteze i izbor literature - Tehnička priprema teksta - Faze izrade i struktura rada - Pisanje konačne verzije rada - Akademsko pisanje: naučni rad i elementi naučnog rada - Citati i reference unutar teksta, navođenje bibliografije - Stil akademskih radova, redigovanje teksta - Prezentacija rada		
Literatura: Kuba, L. – Koking, Dž. (2004 [1997]). Metodologija izrade naučnog teksta. Podgorica: CID. Kujundžić, Enes (2006). Bibliografija i metodi citiranja, Gradačac: Javna biblioteka „Alija Isaković“-Tešanj: Planjax. Oraić-Tolić, Dubravka (2011). Akademsko pismo. Zagreb: Naklada Ljevak. Šamić, Midhat (1988 [1969]). Kako nastaje naučno djelo. Sarajevo: Svjetlost. Vujević, Miroslav (2006). Uvođenje u znanstveni rad. Zagreb: Školska knjiga.		

Naziv predmeta		ECTS
Usmeno pamćenje – čitanje Parryjeve zbirke		6
Ukupan broj sati u semestru: 75		
Semestar: 1	Predavanja: 60	Vježbe (A+L): 15
Cilj kolegija: Sticanje znanja o		

- Parryjevoj zbirci;
 - o teorijskim pojmovima pamćenja, sjećanja; usmenosti i pismenosti.
 Uvođenje studenata u naučnoistraživački rad, posebno sadržaja i građe iz Parryeve zbirke. Ukazivanje na značaj usmene tradicije, kao segmenta ukupne tradicije, u razumijevanju svijeta i sebe.

Sadržaj / struktura predmeta:

Nastanak Parryeve zbirke. Metodologija sakupljanja i bilježenja građe. Struktura Zbirke. (8)
 Sakupljači: Milman Parry, Albert B. Lord, Nikola Vujnović. (4)
 Parry i Lord – The Singer of Tales. Teorija formule. (4)
 Kasniji istraživači: David Bynum, John Miles Foley, Zlatan Čolaković. (4)
 Ženske pjesme. Aida Vidan. Čitanje roda. (8)
 Epske/muške pjesme – čitanje roda. (8)
 Ženidba Smailagić Meha – centralni ep Zbirke. Drugi epovi A. Međedovića (4)
 Favorizacija pjevača. John M. Foley i njegov favorit Halil Bajgorić. (4)
 Poetika usmenog pamćenja i zaboravljanja. Ima li roda u usmenom pamćenju i zaboravljanju? (4)
 Pjesme o junacima – Tale Ličanin, Đerzelez Alija, braća Hrnjice, Mustaj-beg Lički. (4)
 Muško i žensko pamćenje; muško pamćenje ženskog junaka; žensko pamćenje muškog junaka. (4)
 Balada i romansa kao „žensko pismo“. (4)

Literatura:

1. Kunić, Mirsad: Čitanje Parryjeve zbirke, Conectum, Sarajevo 2018.
2. Lord, Albert B: Pevač priča, Idea, Beograd 1990.
3. Vidan, Aida: Embroidered with Gold, Strung with Pearls: The Traditional Ballads of Bosnian Women. Harvard University Press: The Milman Parry Collection of Oral Literature Publications.
4. Bošnjacka književnost u književnoj kritici, knjiga II, Sarajevo 1998.
5. Čolaković, Zlatan: Mrtva glava jezik progovara, Almanah, Podgorica 2004.
6. Buturović, Đenana: Bosanskomuslimanska usmena epika, Svjetlost, Sarajevo 1992.
7. Walter J. Ong, Orality and Literacy: The Technologizing of the Word, 2nd ed. New York: Routledge, 2002.
8. Šafranek, Ingrid, „Ženska književnost" i "žensko pismo", Republika, časopis za književnost, broj 11-12, studeni-prosinac, 1983.
9. Nora, Pierre, Između sjećanja i povijesti, Diskrepancija, svezak 8, broj 12, siječanj, 2007

1.8. Cilj studijskog programa

Temeljni cilj ovog studijskog programa je sticanje istraživačkih i stručnih kompetencija za samostalan rad iz oblasti bosanskohercegovačke književnohistorijske nauke:

- 1) Upoznavanje sa temeljnim pojmovima komparatistike i metodologijama komparativnog proučavanja književnosti.

- 2) Upoznavanje sa bosanskohercegovačkim romanom kao dominantnim kulturološkim žanrom na prelazu 20. u 21. stoljeće.
- 3) Upoznavanje i razvijanje interesa za specifične književne tokove prepoznate u novije vrijeme kao ženska književnost, za specifičnosti ženskog pisma te za u djela upisane rodne relacije.
- 4) Upoznavanje i razvijanje interesa za usmenu epsku baštinu u sačuvanim zbirkama u Bosni i Hercegovini.
- 5) Osposobljavanje za naučno-istraživački rad.
- 6) Specijalizacija znanja iz oblasti bosanskohercegovačke književnohistorijske nauke.

1.9.Kompetencije i vještine koje se stiču završetkom II ciklusa studija

Tokom studija II ciklusa Bosanskohercegovačka književnost u književnohistorijskom kontekstu student/ica stiče slijedeće **generičke kompetencije i vještine:**

- Sistematično razumijevanje i savladavanje teorijskih i praktičnih znanja u polju književnosti i/li kulture u bosanskohercegovačkom književnohistorijskom te komparativnom kontekstu, i to tako što student/ica nadograđuje i produbljuje prethodno stečena znanja;
- Sticanje mogućnosti i osnova za dalju primjenu i razvoj samostalnih ideja, projekata i istraživačkog rada, uz adekvatne znanstvene, metodološke, jezične i tehnološke kompetencije;
- Sposobnost primjene teorijskih i praktičnih znanja i vještina potrebnih za djelovanje u širem domaćem i međunarodnom kontekstu javnog rada na pitanjima kulture, obrazovanja i društvenog razvoja;

- Sposobnost prenošenja zaključaka, znanja i razmišljanja o raznim pitanjima kulturne i književne produkcije u bosanskohercegovačkom i komparativnom kontekstu, uz korištenje bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, i specijaliziranoj i nespecijaliziranoj publici, na jasan i produktivan način;
- Sposobnost primjene znanja i razumijevanja u praksi, kroz sposobnost rješavanja raznovrsnih problema, stručne i naučne prirode, te u interdisciplinarnom kontekstu, kroz prilagodbu novim situacijama na kreativan i samoinicijativan način;
- Sposobnost integrisanog znanja i bavljenja složenim problemima na radnom mjestu, uključujući i voditeljske sposobnosti, kroz donošenje utemeljenih sudova, kritiku i samokritiku, timski rad, vrednovanje drugih, te razmišljanje o etičkim i društvenim odgovornostima vezanim za primjenu svojih znanja i sudova;
- Interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene različitim kontekstima učenja i zaposlenja, te sposobnost vođenja i/ili pokretanja inicijative koji daju doprinos promjeni i razvoju u širem društvenom kontekstu;
- Sposobnost konceptualnog i apstraktnog razmišljanja u polju humanističkih i društvenih nauka, uz visok nivo sposobnosti i kreativnosti, čime se studentu omogućava kritička ocjena trenutnog istraživačkog i akademskog rada u polju bosanskohercegovačke književne produkcije, po pitanju procjene različitih metodologija, formiranja kritičkog mišljenja i ponude alternativnih rješenja;
- Sposobnost podizanja svog znanja na viši nivo i produbljivanja razumijevanja u polju studija književnosti i kulture, pri čemu se kontinuirano razvijaju sopstvene vještine, kroz samostalno učenje i razvoj;

- Vještine učenja koje studentima omogućavaju da nastave obrazovanje kroz studij III ciklusa u polju društvenih i humanističkih nauka na način koji će u većini biti samousmjeren i autonoman.

Specifične kompetencije koje student/ica stiče nakon master studija Bosanskohercegovačka književnost u književnohistorijskom kontekstu su:

- Interpretiranje tekstova raznih kulturnih žanrova na nezavisan i relevantan način
- Izražavanje ideja, informacija i argumenata koncizno i jasno u pisanoj i usmenoj formi
- Upotreba visoko razvijenih vještina analize i kritičkog promišljanja
- Sposobnost istraživanja, procjenjivanja i upotrebe relevantnih znanstvenih informacija i kreativnih empirijskih materijala, u svim vidovima njihovog studentskog rada.
- Proizvodnja, priznavanje i poštivanje kreativnih i originalnih oblika misli i izražaja,
- Nezavisni rad na projektima koji uključuju kompleksne ideje
- Efektivan rad kao dio tima, odnosno kolaborativnih grupa u raznim kontekstima i sa raznim vrstama zadataka, prema zahtjevima pojedinih kolegija i cjelokupnog studija
- Posjedovanje sofisticiranih znanja po pitanju bosanskohercegovačkog društvenog konteksta, naročito po pitanju književnosti i/li kulturne produkcije
- Historizirano shvatanje fundamentalnih kritičkih koncepata koji nam dozvoljavaju da raspravljamo o raznim tekstualnim i kontekstualnim odnosima kulturnih praksi
- Svijest o važnosti izazova između nezavisne analize i ideja, te zadatog korpusa literature unutar kolegija, kroz kritičko shvatanje uloge ideoloških mehanizama rase, klase i roda unutar književnih i/li kulturnih tekstova
- Poznavanje temeljnih aspekata kulturne i kritičke teorije 20. i 21. stoljeća, te shvatanje historijskih konteksta u kojima su se ove teorije razvile, sa komparativnim fokusom na bosanskohercegovački kontekst
- Struktuiranje vlastitih shvatanja savremenih društvenih pitanja, kroz književnokulturalnu analizu u kontekstu trenutnih teorijskih debata, odnosa između teorije i lokalnih znanja.
- Čitanje tekstova na kritičan i dubinski način, kako bi se uočili argumenti koji stoje u

bliskoj vezi sa praksom i iskustvom

- Razmatranje određene teme iz više uglova kako bi se procijenio onaj koji je najadekvatniji, te komuniciranje i diskutovanje teških koncepata, te angažman sa pitanjima ispred auditorija kojeg čine kolege.
- Artikuliranje jasne i održive linije argumentacije u raznih oblicima pismenog rada
- Identificiranje polja istraživanja i lociranje relevantne literature kroz unaprijeđene vještine bibliografskog istraživanja.
- Samoinicijativni rad na temi po vlastitom izboru, uz odobrenje i superviziju mentora, kako bi se demonstriralo kritičko poznavanje pristupa, praksi i znanja stečenih ranije na programu, u svrhu proizvodnje master teze kroz originalno istraživanje i inovativan tretman odobrene teme. Master tezu čini duži analitički pismeni rad koji također može sadržati i produkcijsku komponentu u odgovarajućem multimedijalnom formatu.

Akademski titula i zvanje **magistra bosanskog jezika i književnosti** studentima daje pravo korištenja zaštićenog stručnog zvanja, te pravo na samostalni rad u institucijama odgoja i obrazovanja (predškolske ustanove, osnovne i srednje škole, visokoškolske ustanove, pedagoške institucije), centrima za kulturu, izdavačkim kućama, medijima, u institucijama državne uprave i lokalne samouprave, ustanovama za zapošljavanje, nevladinim organizacijama i drugim institucijama.

1.10. Uslovi upisa u slijedeći semestar, te način završetka studija

Student stiče pravo na upis u naredni semestar ukoliko je odslušao nastavu iz prvog semestra. Student koji obnavlja studijsku godinu obavezan je platiti naknadu za obavljanje ispita prilikom svakog ponovnog polaganja završnog ili popravnog ispita iz predmeta u godini koju obnavlja, u visini koju utvrdi Senat.

Student koji obnavlja studijsku godinu, obavezan je prisustvovati realizaciji nastave samo iz nastavnih predmeta iz kojih nije izvršio utvrđene obaveze učešća u nastavi, odnosno nije ostvario pravo na potpis.

Student završne godine studija, koji je ovjerio posljednji semestar, a nije odbranio završni magistarski rad, prelazi u status studenta apsolventa koji traje od prvog dana naredne akademske godine do kraja iste. U tom periodu ima pravo na obavljanje preostalih završnih ispita, u svakom kalendarskom mjesecu.

O izvršavanju obaveza studenata iz svih oblika nastavnog rada vodi se jedinstvena evidencija za svaki nastavni predmet.

Student na kraju studija piše završni magistarski rad te ga javno brani.

1.11. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Studentu drugog Univerziteta može se omogućiti prelazak sa **istorodnih** akreditovanih studijskih programa na studijski program Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Pod **istorodnim** studijskim programom smatraju se studiji bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i književnosti, studiji iz polja humanističkih i društvenih nauka (anglistika, germanistika, orijentalistika, romanistika, razredna nastava, filozofija /sociologija, opća i komparativna književnost, teatrologija). Student može izvršiti prelazak sa drugog javnog univerziteta pod uslovima i na način utvrđen Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Studentu Univerziteta se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.